

Mežsaimniecības nozares bioekonomikas ekspertu atziņas - galvenais temats Briselē

Avoti: Forest.fi un Eiropas Savienības informācijas vietnes

Eiropas jaunā bioekonomikas stratēģija mežsaimniecības inovācijām nodrošināja lielu ievērību Briselē. Eiropas Savienības komisāre Džesika Rosvala starptautiskajiem plašsaziņas līdzekļiem stratēģiju prezentēja, valkājot somu koka šķiedras kleitu, aiz viņas bija izstādīts plašs bioproduktu klāsts. Viņas kleita bija izgatavota no *Metsä Group* ražotā *Kuura* tekstilmateriāla, kas ir bioloģiski noārdāms, uz koksnes bāzes izgatavots alternatīvs materiāls kokvilnai un sintētiskajiem audumiem.

„ES komisāre pat teica medijiem: „Es valkāju apģērbu no koksnes,” uzsvēra Kaisu Karvala, Somijas Mežrūpniecības federācijas ES lietu direktore. K.Karvala šo pasākumu raksturo kā nozīmīgu pagrieziena punktu Somijas bioekonomikai. Viņasprāt, tas nebija tikai simbolisks žests. „Pirmo reizi Eiropa atzīst mūs par daļu no risinājuma, lai atteiktos no fosilā kurināmā. Tagad ir skaidrs, ka pat kleitas var izgatavot no mūsu mežrūpniecības blakusproduktiem. Mēs esam alternatīva fosilā kurināmā produktiem.” Šī pārmaiņa ir nozīmīga salīdzinājumā ar iepriekšējo ES termiņu. “Iepriekšējā termiņā mēs vēl sūdzējāmies, ka likumdošana ir pārāk stingra. Tagad mums lūdz prezentēt savus produktus, jo tiek ieviesta jauna stratēģija,” stāsta Kaisu Karvala, Somijas Mežrūpniecības federācijas Eiropas Savienības lietu direktore. Izstādes eksponātus nodrošināja Somijas Mežrūpniecības federācijas (FFIF) Briseles birojs.

Mežsaimniecība – zaļās pārejas centrā

Somijas Mežrūpniecības federācija uzskata, ka jaunā bioekonomikas stratēģija stiprinās mežsaimniecības nozares lomu pārejā uz zaļo ekonomiku. Līdz 2040. gadam Eiropa plāno plaši izmantot bioloģiskas izcelsmes materiālus plastmasā, iepakojumā, tekstilizstrādājumos, ķimikālijās, būvmateriālos, degvielā un oglekļa uztveršanas tehnoloģijās. Somijas mežsaimniecības nozare jau ir sasniegusi konkrētus rezultātus šajās jomās. Jaunās

bioekonomikas stratēģijas stiprā puse ir tās orientēšanās uz inovatīviem tirgiem.

„ES bioekonomikas stratēģija ir svarīgs pamatdokuments bioekonomikas attīstībai Eiropā. Mežrūpniecībai un Somijai ir svarīgi izmantot bioekonomikas piedāvātās iespējas, jo mežrūpniecība veido vairāk nekā 50 % no kopējās bioekonomikas Somijā. Salīdzinot ar citām dalībvalstīm, šī ir viena no augstākajām proporcijām Eiropā,” preses relīzē norādīja Somijas Mežrūpniecības federācijas galvenā ekonomiste Mārita Lindstrēma.

Pēc Māritas Lindstrēmas domām, Ziemeļvalstu mežsaimniecības vērtības ķēdes nozīme atspoguļojas stratēģijas prioritātēs. Stratēģijā arī uzsvērts, ka ilgtspējīga bioekonomika un ilgtspējīga mežsaimniecība ir savstarpēji saistītas.

“Svarīgākais ir tas, ka bioekonomika samazina mūsu atkarību no nestabilām globālām piegādes ķēdēm un fosilā kurināmā importam, tostarp enerģijai,” norādīja Džesika Rosvala, prezentējot bioekonomikas stratēģiju, kurā tika demonstrēti Somijas koksnes izstrādājumi, piemēram, oglekļa dioksīda ģenerators *MySoda*.

Somijas izstrādājumi izstādē Briselē

2025. gada 27. novembrī, uzsākot ES bioekonomikas stratēģiju, tika prezentēts plašs Somijas koka izstrādājumu klāsts - tekstilizstrādājumi, bioķīmiskie produkti un pat vannas no koka kompozītmateriāla.

“Tas ir svarīgs signāls, ka Somijas koka izstrādājumi tika izcelti jau šīs stratēģijas ieviešanas pašā sākumā. Tas parāda, cik svarīga meža bioekonomika ir Eiropas pārejā uz zaļo ekonomiku,” teica M. Lindstrēma. Viņa piebilda, ka pašlaik Eiropā ir redzami centieni pārnest bioekonomikas inovācijas no laboratorijas uz rūpniecisko mērogu un tirgu. „Mēroga palielināšana ir izšķirošs posms inovāciju ieviešanā. Turklāt atjaunojamo materiālu atbalstīšana publiskajos iepirkumos un produktu tiesību aktos ir solis pareizajā virzienā.”

Kaisu Karvala uzskata, ka Somijas atpazīstamība un nozīme Eiropas Savienības bioekonomikā ir strauji pieaugusi. Valstij ir spēcīgs pamats un stabila reputācija, bet tālāka izaugsme ir

atkarīga no ražošanas apjomu palielināšanas. Kaisu Karvala sagaida, ka Eiropas Savienība atbalstīs šo pāreju.

„Lai radītu pieprasījumu pēc atjaunojamiem materiāliem ES, var būt nepieciešami vadošie tirgi, piemēram, nosakot prasību, ka produktiem jābūt minimālam atjaunojamo izejvielu daudzumam, vai radot skaidrus stimulus,” norāda Somijas Mežrūpniecības federācijas Eiropas Savienības lietu direktore K.Karvala